

SA ARCHIMEDES
EUROOPA LIIDU INNOVATSIOONIKESKUS

innovaatika

U U D I S E D

17. detsembril 2002 kuulutati välja EL T&A VI raamprogrammi (6RP) projektikonkursside esimene voor. Selles **innovaatika** numbris tutvustame lähemalt III, IV, ja VII eelisvaldkonna, teadlaste mobiilsuse, INCO, NEST ja ERA-NET programmide konkursse.

29. jaanuaril avaldati vigade parandus (*corrigenda*) 6RP I vooru konkurssidele. See on leitav **CORDISes**, 6RP konkursside koduleheküljel kõikide eelisvaldkondade juurest.

26. ja 27. veebruaril toimub SA Archimedes korraldusel Stina Bishop'i (*The Swedish EU-R&D Council*) poolt läbiviidav koolitus "Mudellepingud ja konsortsiumlepingud". S. Bishop on staažikas spetsialist raamprogrammide lepingute alal (täpsem tutvustus ja info: <http://www.irc.ee/koolituskalender/>). 26. veebruaril toimub koolitus Tallinnas Rahvusraamatukogu kuppelsaalis, 27. veebruaril Tartus SA Archimedes IV korruse saalis. Algus mõlemal päeval kell 9.00, registreerimine: www.irc.ee

19. veebruaril toimub 6RP infopäev Tallinna Pedagoogikaülikoolis, kava on täpsustamisel. Info: <http://www.irc.ee/koolituskalender/>

20. ja 25. veebruaril toimub 6RP infopäev Eesti Põllumajandusülikoolis. 20. on teemaks inimressursid ja mobiilsus. 25. veebruari teemat täpsustatakse. Täpsem info: www.irc.ee

SISU

Eesti majanduse konkurentsivõime...	2
Aeronautika ja kosmos	3
Kodanikud ja valitsemine	4-5
NanoMatPro	6-7
Inimressursid ja mobiilsus	8-9
Uued ja tekkivad teadused ja ...(NEST)	9
Rahvusvahelise koostöö (INCO)	10-11
ERA-NET	11
6RP kontaktisikud	12

Lp **innovaatika** lugeja!

VI raamprogramm kogub tuure ja saavutab oma esimese kulminatsiooni märtsis- aprillis, kui saabuvad esimesed taotluste esitamise tähtajad. Siis saame ka esimese mulje sellest, kuidas uued instrumendid meile sobivad.

VI raamprogramm on Euroopa Teadusruumi ülesehitamise üks põhilisi instrumente. Meenutame, et 2000. a märtsis Lisbonis püstitas Euroopa Ülemkogu ambitsioonika eesmärgi, muuta Euroopa kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmistel põhinevaks majanduspiirkonnaks maailmas. Lisboni strateegia võtmelemendiks on Euroopa Teadusruum.

Tehes möödunud kahest ja poolest aastast kokkuvõtet, pidi Euroopa Komisjon mõnna, et kuigi progressi võib märgata, ei ole murrangut toimunud. Nii ei saavuta Euroopa oma ambitsioonikaid eesmäärke. Et neid eesmäärke siiski saavutada, püstitati 2002. a Barcelona tippkohtumisel täiendavad eesmärgid: saavutada 2010. a Euroopas teadus- ja arendustegevuse kulutuste kasv kuni 3% SKP-st, nii et 2/3 nendest kulutustest toimuks ettevõtlussektoris.

Kerkib küsimus, kuidas sobime teadmispõhisesse Euroopasse meie, kes me kulutame teadusele ja arendustegevusele vaid ca 0,6-0,7% SKPst? Mis peaks toimuma nendes EU liikmesriikides, kus kulutused teadusele on alla 1% SKP-st? Kuidas seda 3% peaks saavutama?

Siinkohal soovitab Euroopa Komisjon eesmärki mitte feiiseerida, vaid mõtestada uutmoodi (Euroopa Teadusruumi ideede valguses) oma tegevust 3% poole liikumisel. Väga aktiivselt on debatis osalenud UNICE (Euroopa tööstuse ja tööandjate föderatsioonide ühendus). Oma viimases märgukirjas 15. jaanuarist k.a (*Time is running out, action needed now*) väljendab UNICE oma muret selle üle, et olulisi muudatusi ei ole veel toimunud, ja esitab soovitusel nende majanduselu valdkondade osas, millele radikaalne muutmine peaks viivituseeta andma tulemusi ja viima ettevõtluse konkurentsivõime kasvule. 2003 aasta kevadel on oodata ka Euroopa Komisjoni tegevuskava.

Nii või teisiti peame ka meie oma plaanid ja strateegia üle vaatama ja uutesse tingimustesse projetteerima. Sest ka meil napib aega ning ajakaotus võib viia meie majanduse konkurentsivõime langusele.

Edu oma plaanide realiseerimiseks kõigile!

SIXTH FRAMEWORK
PROGRAMME

uudiseid eestist

Eesti majanduse konkurentsivõime ja tulevikuväljavaated

Teadus- ja Arendusnõukogu kiitis 28. novembril 2002 heaks Eesti majanduse konkurentsivõime analüüsi ülevaate (M.Tiits, R. Kattel, T. Kalvet). Toome siinkohal tutvumiseks lühikokkuvõtte.

Käesolev teadus- ja arendustegevuse ülevaade analüüsib Eesti senise majanduskasvu allikaid ning suhestab neid strateegia "Teadmistepõhine Eesti" eesmärkidega. Erinevalt Eestis senitehtust pööratakse peamine tähelepanu majandusele ja selle konkurentsivõimele - teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni nõudluse poolele.

Ülevaade tugineb erinevatele Eesti majanduse konkurentsivõime analüüsinud rahvusvahelistele uuringutele, seob nende tulemused ühtseks tervikuks ja analüüsib olukorda strateegia "Teadmistepõhine Eesti" realiseerimise kontekstis.

Eesti järelejõudmine arenenud tööstusriikidele elatustasemes ja majandusarengus on esimeses faasis olnud seotud enamarenenud riikidest sisse toodavate uute tehnoloogiate ja teadmiste kasutuselevõtuga. Viimasel kümnendil toimunud majandusarengu mootoriks on olnud välisinvesteeringute poolt esile kutsutud tehnosiire, mis on suurendanud majanduse tootlikkust. Majanduskeskkonna tasakaalustumisel ja piiride avamisel on seepärast tundunud, et majandus kasvab iseenesest.

Eesti seni üldiselt positiivsete arengute taustal on aga järjest tõsisemaks probleemiks kujunenud jooksevkonto puudujäägi järsk suurenemine ja tootlikkuse kasvust kiirem reaalpalka kasv, mis raskendavad makromajandusliku tasakaalu hoidmist. Suuremate majanduslike tagasilööride ära hoidmiseks peaks Eesti eksport oluliselt kasvama.

Samas ei ole eksport *per se* eesmärgina omaette midagi väärt - madala hinnaga toodete eksport, mis katab ainult hädapärase palgataseme, ei ole majanduslikuks õitsenguks kuidagi piisav. Konkurentsivõime aluseks on tootlikkus. Ainult piisav tootlikkus võimaldab riigil säilitada tugevat valuutat ja koos sellega ka kõrget elatustaset. See, mis tõeliselt loeb ja mis võimaldab tõsta palku, on tootlikkus kõrgekvaliteediliste (maailmaturul hinda seadvate) toodete valmistamisel.

Majanduse konkurentsivõime tõstmiseks on äärmiselt oluline saavutada võimalikult suurem tootlikkuse kasv tööstussektoris, kuna tehnoloogia arengust tulenev kasvupotentsiaal on põllumajanduses ja teenussektoris oluliselt piiratum. Mastaabi efekti tõttu võimaldab tootlikkuse kasv töötlevas tööstuses kompenseerida suhteliselt väiksemat kasvupotentsiaali teistes sektorites ja tõstab nii majanduse tootlikkust tervikuna.

Analüüs näitab samas, et kesk- ja kõrgtehnoloogiliste ettevõtete osatähtsus Eestis toodetud lisandväärtuses väheneb. Vaatamata Eestis viimastel aastatel kogetud kadestamisväärselt kõrgetele majanduskasvu numbritele on Eesti tööstuse konkurentsivõime 1990ndatel aastatel märkimisväärselt nõrgenenud.

Iga ettevõtja teeb alati valiku, kas tema konkurentsieelised tulenevad konkurentidega võrreldes suhteliselt madalamatest kuludest või suhteliselt parema kvaliteedi abil saadavast kõrgemast hinnast. Riikide konkurentsivõime sõltub omakorda sellest, kui teadmistemahukalt konkreetsed ettevõtted konkureerivad. Mida rohkem on kvaliteedieelsele orienteeritud ettevõtteid, seda paremini läheb majandusel tervikuna.

Eesti tööstuse spetsialiseerumine tööjõu ja ressursimahukatele madalatehnoloogilistele aladele viitab Eesti ees seisvale ohule lukustuda madalate sissetulekute tasemele. Kesk- ja Ida-Euroopa riikide tööstuse struktuuri võrreldes on Eesti seis seejuures kõige

nigelam ja senise spetsialiseerumise jätkudes tegelikult lootusetu. Tööstuse senist struktuuri säilitades ei jõua Eesti Euroopa Liidule majandusarengus järele mitte kunagi.

Euroopa Liidu keskmisele elatustasemele võimalikult peatselt järele jõuda sooviv Eesti on oma seniseid suhteliselt odavamast tööjõust ja vähemal määral ka kohalikust toormest tulenenud konkurentsieelised kiirelt kaotamas. Lisaks on ekspordi kasvutempo peamiselt kvalitatiivsetel põhjustel aeglustumas. Eestis ei looda ega toodeta piisavalt uusi kõrge kvaliteediga tooteid või teenuseid.

Võime majanduslikult mõttekaid uudseid tooteid luua ja rakendada sõltub peamiselt haridustasemest. Kapitali globaalse vaba liikumise tingimustes on arenenud riikide elatustaseme peamine määraja inimressursi kvaliteet. Eesti jt üleminekuriikide majanduskasv on seega sõltuvuses suutlikkusest tõsta igapäevases majanduskonkurentsis rakendatavate teadmiste taset suurema sissetulekuga riikidega samale tasemele ning langetada selles protsessis strateegiliselt õigeid otsuseid ja neid ka ellu viia.

Odava allhankija staatusest välja murdmiseks vajab Eesti terviklikku majanduspoliitikat, mis on suunatud tehnoloogilise ja organisatsioonilise efektiivsuse suurendamisele läbi uute teadmiste ja tehnoloogiate kasutuselevõtu ning majandusarengu vajadustele vastava teadus- ja arendustegevuse märgatava suurendamise.

Laiem arusaamine riigikogu poolt 6. detsembril 2001 heaks kiidetud strateegia "Teadmistepõhine Eesti" kui taasiseseisvunud Eesti tõenäoliselt olulisima majanduspoliitilise dokumendi tähendusest on ühiskonnas - nii poliitikute, ettevõtjate, ametnike kui teadlaste seas - jätkuvalt vilets.

"Teadmistepõhise Eesti" realiseerimiseks ei piisa üldisest teadus- ja arendustegevuse finantseerimise suurendamisest, vaid see tuleb suunata kõige perspektiivikamatesse valdkondadesse. Majanduse konkurentsivõime arendamise strateegia peab toetuma ühiskonnas laialdaselt jagatud tulevikuvisionile ja sellest kantud riiklikule arengukavale.

Ei piisa üldsõnalisest noorte teadusesse ja tehnoloogiasse kutsumisest. Hariduse ja kraadiõppe tellimused peavad põhinema akadeemia ja ühiskonna tulevase tööjõuvajaduse analüüsil.

Ei piisa üldisest teaduse infrastruktuuri parandamisest, vaid see tuleb kombineerida hariduseks ja innovatsiooniks vajaliku infrastruktuuriga. Kuigi palju ei ole kasu ka üksikute teadus- ja arendusprojektide toetamisest. Oluline on luua rahvusvaheliselt tuntud teaduse tippkeskused.

Soome, Iirimaa ja "Aasia tiigrite" kogemustest õppides on Eesti majanduse konkurentsivõime tõstmise peamiseks alusteks:

- sihikindel töö senisest märksa teadmiste- ja tehnoloogia-mahukamate välisinvesteeringute hankimiseks,
- spetsialiseerumine eeldatavalt kõige kiiremini kasvavatele turgudele (IT, bio- ja nanotehnoloogia), tõstes seeläbi ühtlasi traditsiooniliste majandusharude tootlikkust,
- haridussüsteemi efektiivsuse (vastavus vajadustele!) oluline tõstmine, investeeringud haridusse, täiend- ja ümberõppesse selle kõikidel tasemetel.

6 r p : konkursid

4. eelisvaldkond: Aeronautika ja...

Aeronautika ja kosmosetehnoloogiate temaatiline valdkond jaguneb lennunduseks ja kosmosetehnoloogiateks. Kogu valdkonna eelarve 6. raamprogrammis ulatub pisut üle 1 miljardi euro ja jaguneb vastavalt 840 miljonit aeronautika ja 235 miljonit kosmosetehnoloogiate arendamiseks. Need valdkonnad on loogiliseks jätkuks 5RPs tehtud arendustele. Muutunud on pisut rõhuasetused soovitatavate projektieesmärkide püstitamisel.

Aeronautika temaatilise valdkonna üldisteks eesmärkideks on rahuldada ühiskonna vajadusi efektiivsema, ohutuma ja keskkonnasõbralikuma õhutranspordi järele ning suurendada Euroopa lennunduse konkurentsivõimet.

Põhitähelepanu on suunatud kommertsiaalse transpordi-

lennuki ning tema süsteemide ja komponentide arendamisele. Samuti pardal asetsevate ja maapealsete lennujuhtimise süsteemide arenguks.

Projektitüübi valikul on soovitatud jälgida põhimõtet, et läbimurdeliste uute kontseptsioonide ja tehnoloogiate (*upstream research*) arendamiseks on sobivam kasutada klassikalisi instrumente (projektitüüpe). Olemasolevate tehnoloogiate või seadmete parendamisele suunatud tegevusi (*downstream research*) oleks aga parem realiseerida uusi instrumente kasutades.

Järgnevalt lühiülevaade avanenud teemadest koos teemade eelarve ja projektitaotluste esitamise tähtajaga. Lisatud on ka konkreetse teema puhul võimalikud projektitüübid e instrumendid.

Konkursi nr.	FP6-2002-AERO-1	Aeronautika 1A
Eelarve -	240 mln eurot sh 149 mln IP ja NOE ning 91 mln STREP ja CA	
Valdkond		Instrument*
1.3.1.1.	Konkurentsivõime tugevdamine	STREP, CA, IP, NoE
1.3.1.2.	Keskkonnakoormuse vähendamine heitmete ja müra osas	STREP, CA, IP, NoE
1.3.1.3.	Lennuki ohutuse ja turvalisuse parendamine	STREP, CA, IP,
1.3.1.4.	Lennutranspordi võimekuse ja ohutuse suurendamine	STREP, CA, IP,
Aeronautika 1A - taotluse esitamise tähtaeg 20 märts 2003.		

Konkursi nr.	FP6-2002-AERO-2	Aeronautika spetsiifilised toetusmeetmed
Eelarve -	7 mln eurot	
Valdkond		Instrument*
Kõik valdkonnad	VKEde kaasamine lennukitööstuse arenguks	SSA
	Uurimistulemuste levitamine ja rakendamine	SSA
	Kandidaatriikide kaasamine lennukitööstuses	SSA
	Rahvusvahelise koostöö stimuleerimine	SSA
	Euroopa teadusstrateegia väljatöötamine lennunduse tarbeks	SSA
Aeronautika spetsiifilised toetusmeetmed - taotluse esitamise tähtaeg 20 märts 2003 ja 19 september 2003		

...kosmosetehnoloogiad

Kosmosetehnoloogia temaatilise valdkonna üldisteks eesmärkideks on rahuldada ühiskonna vajadusi keskkonna jälgimise, transpordi jälgimise, turvasüsteemide parendamise ja infoühiskonna vajaduste eesmärgil. Samuti on suur tähtsus juba töös olevate ürituste jätkamisel (Galileo, GMES).

Selle valdkonna üks prioriteete on riiklike programmide

ühildamine ning sideseadmete tehnilise ühilduvuse ja riskkasutuse saavutamise. Üldisteks märksõnadeks on juba olemasolevatele süsteemidele uute tarbijarakenduste väljatöötamine ja laialdasem kasutuselevõtt klientide poolt.

Järgnevalt lühiülevaade avanenud teemadest koos teemade eelarve ja projektitaotluste esitamise tähtajaga. Lisatud on ka konkreetse teema puhul võimalikud projektitüübid e instrumendid.

Konkursi nr.	FP6-2002-SPACE-1	Kosmos 2003
Eelarve -	60 mln eurot, sh 52 mln IP ja NoE ning 8 mln STREP, SSA ja CA	
Valdkond		Instrument*
Kõik valdkonnad	GMES, mereaplikatsioonid	Noe ja IP(eelistus)
	GMES, riskide hindamine ja juhtimine	Noe ja IP(eelistus)
	GMES, maakasutus ja vegetatsioonipinnad	Noe ja IP(eelistus)
	GMES, turvasüsteemid	Noe (eelistus) ja IP
	GMES, kõik teenused	STREP, CA, SSA
	Satelliitkommunikatsioon transpordi rakendustele	Noe ja IP(eelistus)
	Satelliitkommunikatsioon hariduse, meditsiini ja eraldatud maa-alade tarbeks	Noe ja IP(eelistus)

Kosmos 2003 - taotluse esitamise tähtaeg 20 märts 2003

Hillar Toomiste

AeroSpace programmi kontaktpunkt

* Instrumentide lühendid, vt lk 7

6 r p : konkursid

Prioriteet 7: Kodanikud ja valitsemine Euroopa teadmistepõhises ühiskonnas

Koguelarve: 225 mln eurot

Programm jaguneb seitsmeks uurimisvaldkonnaks:

- I teadmiste ja nende mõju tekkimise, levitamise ning kasutamise parendamine majandus- ja sotsiaalarengus (teadmistest arusaamine; teadmiste dünaamika ning majanduslik areng Euroopas ning tema regioonides; teadus ja tehnoloogia teadmistepõhises ühiskonnas);
- II valikuvõimalused teadmistepõhise ühiskonna arendamisel (ühiskonna arengusuunad teadmistepõhises ühiskonnas ning nende mõju elukvaliteedile, Sotsiaalne sidusus teadmistepõhises ühiskonnas; muutused töös teadmistepõhises ühiskonnas; teadmistepõhise ühiskonna edendamine läbi elukestva õppe);
- III erinevad teed teadmistepõhisele ühiskonnale (migratsioon, immigratsioon ja multikultuursus kui teadmistepõhise ühiskonna võimalus);
- IV Euroopa integratsiooni ja laienemise järelm valitsustele ja kodanikele (EL süvendamine ja laiendamine; globaalne valitsemine, regulatiivsed võrgustikud ning EL roll);
- V vastutusalade liigendus ning valitsemise uued vormid (avalikkuse huvi: algatus, korraldamine ja rakendamine; mitmetasandiline valitsemine, demokraatia ning uued poliitika instrumendid; Euroopa lepinguseaduse poole- *Towards a European Contract Law*);
- VI konfliktide lahendamine ning rahu ja õigluse tagamine (uued lähenemisteed turvalisusele ning Euroopa rollile);
- VII kodakondsuse ja kultuurilise identiteedi uued vormid (Euroopa kodakondsus ning mitmekordsed identiteetid; kultuuride dialoog ja Euroopa ühiskond; Euroopa ajaloo uued perspektiivid).

Eesmärgid:

- võrdlevad uuringud ning Euroopa keskuste võimalikult laiapinnaline kaasahaaramine,
- tõeliselt interdistsiplinaarne koostöö,
- ühiste teaduse infrastruktuuride, metodoloogiate, indikaatorite, andmebaaside loomine ja kasutamine,
- teadustööks, õpetamiseks, poliitika kujundamiseks ning laiema üldsuse informeerimiseks uurimistöö hetkeolukorda kajastavate ülevaadete loomine ja levitamine,
- kompetentsi kaardistamine,
- raamprogrammi ning rahvuslike programmide vaheliste seoste loomine,
- kasutajate ning riskikapitali haaramine projektide teostamisse,

- võimalikult laia osalejateringi kaasahaaramine, potentsiaalsete osavõtjate abistamine ja õpetamine, (tähelepanu kandidaatriikidele),
- panustamine koolitusprogrammide arendamisele (eriline tähelepanu noortele teadlastele).

Programmis "Kodanikud ja valitsemine Euroopa teadmistepõhises ühiskonnas" kuulutati projektikonkurss 17. detsembril 2002. a. välja kolmes paketis:

A. Projektide esitamise tähtaeg on 15. aprill 2003. a., kell 17.00 Brüsseli aja järgi.

Projektikonkursi eeldatav eelarve on 20 mln eurot

Kõik projektid peavad kuuluma integreeritud projektide (IP) või tipposkuste võrgustike alla NoE*.

Temaatilisel avatakse järgmised uurimisvaldkonnad:

- teadus ja tehnoloogia teadmistepõhises ühiskonnas - teaduse ja tema rolli muutumine; teaduse koostöö haridusega, innovatsiooniga; intellektuaalse omandi küsimused jne;
- ühiskonna arengusuunad teadmistepõhises ühiskonnas ning nende mõju elukvaliteedile - töö ja eraelu vahelised uued sidemed; muutused aja kasutamisel; muutuvad soorollid; demograafilised arengusuunad jne;
- migratsioon, immigratsioon ja multikultuursus kui teadmistepõhise ühiskondade võimalus - migrantide ning etniliste vähemuste roll teadmistepõhise ühiskonna sotsiaal-majanduslikus, poliitilises ning kultuurilises elus (k.a. religioon); erinevate kultuuride võimalused teadmistepõhise ühiskonna ülesehitamisel jne.

Osalemise tingimused

Projektis võivad minimaalselt osaleda kolm iseseisvat juriidilist isikut kolmest liikmes- või assotsieerunud riigist. Neist vähemalt kaks peavad olema kas liikmesriigist või assotsieerunud kandidaatriigist.

Konsortsiumi leping osalejate vahel peab olema sõlmitud

B. Projektide esitamise tähtaeg on 15. aprill 2003. a., kell 17.00 Brüsseli aja järgi.

Projektikonkursi eeldatav eelarve on 33 mln eurot

Kõik projektid peavad kuuluma STREP või CA projektide alla.

Temaatilisel avatakse järgmised valdkonnad:

- arusaam, mis on "teadmistepõhine ühiskond" - ühiskond tema erinevates vormides - ajalooline, tulevikuline perspektiiv;

* Instrumentide lühendid, vt lk 7

6 r p :

konkursid

- arusaam, mis on “teadmistepõhine ettevõtlus”;
- sotsiaal- ja humanitaarteadused - integratsioon, uuringud killustumise ületamiseks;
- hariduse võimalused teadmistepõhises ühiskonnas (hariduse juhtimine);
- teaduse ja hariduse vaheliste sidemete tugevdamine;
- ebavõrdsuse pärand - soodustada sotsiaalset mobiilsust;
- ebakindlus - indiviidi, perekonna ja ühiskonna tasandil, meedia roll;
- sotsiaal-majanduslike arengumudelite ajalooline areng;
- kodanike hoiakud, eelistused, väärtushinnangud;
- jätkusuutlik areng;
- “*Knowledge for Humankind initiative*” - erinevate prioriteetide kombineerimine;
- sotsiaalne, poliitiline ja majanduslik transformatsioon kandidaatriikides;
- ühine sotsiaalne vastutus;
- inimõigused;
- vägivaldsete konfliktide juured;
- üldsuse aktiivne osalemine;
- Euroopa avalik sfäär.

Osalemise tingimused

Projektis võivad minimaalselt osaleda kolm iseseisvat juriidilist isikut kolmest liikmes- või assotsieerunud riigist. Neist vähemalt kaks peavad olema kas liikmes- või assotsieerunud kandidaatriigist.

Konsortsiumi lepingu sõlmimine on soovitatav, kuid mitte kohustuslik.

C. Projektide esitamise tähtaeg 10. detsember 2003. a., kell 17.00 Brüsseli aja järgi.

Projektkonkursi eeldatav eelarve on 48 mln eurot

Kõik projektid peavad kuuluma kas integreeritud projektide või siis tipposkuste võrgustike alla.

Temaatilisel avatakse järgmised uurimisvaldkonnad:

- teadmistepõhise arusaamine - olemasoleva teadusliku potentsiaali integreerimine (nii majanduslikud, kultuurilised, sotsiaalsed kui tunnetuslikud aspektid);
- teadmiste dünaamika ning majanduslik areng Euroopas ning tema regioonides - erinevad innovatsiooni toetavad võrgustikud, institutsioonid, agentuurid jne;
- sotsiaalne sidusus teadmistepõhises ühiskonnas - majandus- ja sotsiaalpoliitikate vahelised seosed (muutused klassi, soo, etnilisuse ja identiteedi määratlemisel jne);
- muutused töös teadmistepõhises ühiskonnas - uued töö organiseerimise vormid, nende seotus elukvaliteediga,

- sotsiaalse dialoogi aspektid;
- teadmistepõhise ühiskonna edendamine läbi elukestva õppe - kvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine, elukestva õppe strateegiate kujundamine, nende seostamine teiste poliitikatega, efektiivsed õpetamismeetodid jne;
- EL süvendamine ja laiendamine - õppetunnid minevikust ning tulevikuvisionid;
- globaalne valitsemine, regulatiivsed võrgustikud ning EL roll - sidemed multilateralismi ja regionalismi vahel, samuti erinevate rahvusvaheliste lepingutega (kaubandus, tööjõu, keskkonna, tervishoiu jt); põhjalõuna dimensioon;
- avalikkuse huvi: algatus, korraldamine ja rakendamine - võrdlev uurimistöö, kus kasutatakse nii arenenud kui arengumaade kogemusi;
- mitmetasandiline valitsemine, demokraatia ning uued poliitika instrumendid;
- Euroopa lepinguseaduse poole (*Towards a European Contract Law*);
- uued lähenemisteed turvalisusele ning Euroopa rollile;
- Euroopa kodakondsus ning mitmekordsed identiteedid;
- kultuuri dialoog ja Euroopa ühiskond;
- Euroopa ajaloo uued perspektiivid,

Osalemise tingimused

Projektis võivad minimaalselt osaleda kolm iseseisvat juriidilist isikut kolmest liikmesriigist või assotsieerunud riigist. Neist vähemalt kaks peavad olema kas liikmes- või assotsieerunud kandidaatriigist.

Konsortsiumi leping osalejate vahel peab olema sõlmitud.

Informatsioon, tööprogrammi ja konkursside tekstid on kättesaadavad: <http://fp6.cordis.lu/fp6/calls.cfm>

Kontakt Eestis: Ülle Must, SA Archimedes Kompanii 2, 51007, Tartu

Telefon 07 300 330

Faks: 07 300 336

E-post: yлле@archimedes.ee

6 r p : konkursid

3. eelisvaldkond:

Nanotehnoloogiad ja -teadused, teadmistepõhised multifunktsionaalsed materjalid, uued tootmisprotsessid ja seadmed

Alljärgnev annab lühiülevaate avanenud teemadest koos esitamise tähtaja ja eelarvega. Lisatud on ka konkreetse teema puhul võimalikud projekti tüübid e instrumendid.

Konkursid on välja kuulutatud 21 valdkonnas, lisaks veel IST-NMP ühiskonkurss kahes valdkonnas ning eraldi konkurss SME-dele. Võrreldes teiste eelisvaldkondadega on siin vanade (5RP) instrumentide (STREP, CA ja SSA) osakaal suhteliselt suur, samuti võib enamikus konkursialustest valdkondadest esitada ka taotlust vanadele toetusinstrumentidele.

Lühendite seletus toodud tabelite lõpus

Konkursi nr. FP6-2002-NMP-1		
Eelarve -	400 mln eurot	
	sh. IP ja NOE 260 mln eurot	
	STREP, CA ja SSA 140 mln eurot	
Valdkond		Instrument*
3.4.1.1.1.	Teadmiste baasi laiendamine nanoteadustes	NOE, STREP, CA
3.4.1.1.2.	Iseorganiseerumine ja -grupeerumine	IP, NOE, STREP
3.4.1.1.3.	Molekulaarsed ja biomolekulaarsed mehhanismid ja mootorid	IP, NOE, STREP
3.4.1.2.1.	Bioloogiliste ja mittebioloogiliste üksuste vahelised liidesed	IP, NOE, STREP
3.4.1.3.1.	Nanotorude valmistamise tehnoloogia ja kujundamine	IP, NOE, STREP
3.4.1.4.1.	Instrumentarium käsitlemiseks ja kontrolliks ühe aatomi või molekuli tasemel ja/või < 10 nm skaalas	IP, NOE, STREP, CA
3.4.1.5.1.	Nanotehnoloogia arengu kaardistamine	SSA
3.4.2.1.1.	Materjalide omaduste väljaselgitamine	NOE, STREP, CA
3.4.2.2.1.	Juhitavad keemilised protsessid: multifunktsionaalsete materjalide uued töötlemise tehnoloogiad	IP, NOE, STREP, CA
3.4.2.2.2.	Pinnateadus ja -tehnoloogia	IP, NOE, STREP, CA
3.4.2.3.1.	Uute materjalide loomine	IP, NOE, STREP, CA
3.4.2.3.2.	Uued teadmistel baseeruvad kõrge kvaliteedilised materjalid makroskaalas kasutamiseks	IP, NOE, STREP, CA
3.4.3.1.1.	Uued, nanotehnoloogiatel ja uutel materjalidel baseeruvad tootmistehnoloogiad	STREP
3.4.3.1.2.	Uued ja lihtsustatud tootmiseseadmed ja -tehnoloogiad ja nende rakendamine tuleviku tootmises	IP, NOE, STREP, CA
3.4.3.2.1.	Radikaalsed muutused põhiliste materjalide tööstuses (v.a. teras) puhtama, ohutuma ja öko-efektiivsema tootmise tagamiseks	IP, STREP
3.4.3.2.2.	Jätkusuutlik jäätmekäitlus ja ohtude vähendamine	NOE, CA, SSA
3.4.3.3.1.	Produkti elukaare (tootmine-kasutamine-utiliseerimine) vastastikusete mõjutuste optimeerimine	NOE, CA
3.4.3.3.2.	Tarbijate teadlikkuse tõstmine	SSA
3.4.4.1.	Paremad diagnoosi- ja opereerimissüsteemid, sealhulgas süsteemid distantsopeereerimiseks	IP, NOE, CA
3.4.4.2.	Kudede kujundamine ja tehnoloogia, biomnemoonilised ja biohübriidsed süsteemid	IP, NOE, STREP, CA
3.4.4.3.	Uue põlvkonna sensorid, aktuaatorid ning ohutus- ja valvesüsteemid inimestele ja keskkonnale **)	IP, NOE, STREP

*) Instrumentide lühendid, vt lk 7

***) Konkurss sellel teemal toimub koordineeritult teise prioriteetse valdkonna (Priority 2) valdkonnaga "mikro- ja nanosüsteemid" milleks on eraldatud 70 mln eurot

IP ja NoE- taotluse esitamise tähtaeg 6. märts 2003 (esimene aste), teine aste - esimeses voorus välja valitud esitavad täieliku taotluse, indikatiivne tähtaeg: 26.06.2003, teistel instrumentidel 10.04.03

6rp: konkursid

Konkursi nr.	FP6-2002-NMP-2-SMEs	Sihtsuunitlusega konkurss SME-dele
Projektikonkursi eelarve -	40 mln eurot	
Valdkond	Instrument	
3.4.3.1-4	Toetus uute teadmistel baseeruvate lisandväärtusega toodete ja teenuste loomiseks traditsioonilises väikse teadusmahukusega tööstuses	IP SME-dele
Taotluste esitamise lõpptähtaeg 10.04.2003 (esimene aste), teine aste - esimeses voorus välja valitud esitavad täieliku taotluse, indikatiivne tähtaeg: 03.09.2003).		

Konkursi nr.	FP6-2002- IST-NMP	Tootmine, tooted ja teenused aastal 2010
Projektikonkursi eelarve -	25 mln eurot <i>Priority 2-le</i> ; 35 mln eurot <i>Priority 3-le</i> sh. IP ja NOE 45 mln eurot (20 <i>Priority 2-le</i> ; 25 <i>Priority 3-le</i>) STREP, CA ja SSA 15 mln euro (20 <i>Priority 2-le</i> ; 25 <i>Priority 3-le</i>)	
Valdkond	Instrument	
2.3.2.1-1.	Toodete ja teenuste loomine ja tehnoloogiad	IP, NOE, CA and SSA
3.4.3.1-3.	Teadusmahuka tootmise süsteemide väljaarendamine	IP, NOE, CA and SSA
IP ja NoE- taotluse esitamise tähtaeg 24. aprill 2003 (esimene aste), teine aste - esimeses voorus välja valitud esitavad täieliku taotluse, indikatiivne tähtaeg: 16. september 2003, teistel instrumentidel 24. aprill ja 16. september 2003		

Koostas Rein Kaarli
Kontaktisik Hillar Toomiste
NanoMatPro programmi kontaktpunkt

Instrumentid:

IP - integreeritud projekt

STREP (*specific targeted research project*) - temaatiline teadusprojekt

CA (*coordination action*) - koordineeriv tegevus

SSA (*specified support action*) - konkreetne toetav või ettevalmistav tegevus

NoE (*networks of excellence*) - tippkeskuste võrgustikud

VKE - väikese ja keskmise suurusega ettevõtted

Integreeritud projektide puhul on konsortsiumi lepingu sõlmimine kohustuslik, teistele projektitüüpidele aga soovituslik. Laekunud taotlustele rakendatakse üheastmelist hindamist, mis sarnaneb 5RP hindamisprotseduuriga. Anonüümsust enam ei nõuta. Esimesi tulemusi võib

oodata umbes kolm kuud pärast taotluste esitamise tähtaega, esimeste lepinguteni loodetakse jõuda viis kuud hiljem.

Projektitaotluse ettevalmistamiseks peab eelnevalt põhjalikult tutvuma vastava tööprogrammiga. Tabelis esitatud materjal on küll ülevaatlik kuid lühendatud ning lõpliku teema valiku tegemiseks kindlasti ebapiisav.

Aadressil <http://www.cordis.lu/fp6/> leiab huviline kõik taotluse vormistamiseks vajaliku - projektides osalemise reeglid, konkursi tingimused ja teemad, tööprogrammid, taotluste vormistamise reeglid ning vastavad vormid ja palju muud.

6rp: konkursid

Inimressursid ja mobiilsus Marie Curie skeemid

6. raamprogrammi teise tegevuste bloki "Euroopa teadusruumi struktureerimine" alla kuuluvas valdkonnas "Inimressursid ja mobiilsus" kuulutati esimene projektikonkurss välja eelmise aasta 17. detsembril, sarnaselt seitsme temaatilise prioriteediga. Konkurss hõlmab kõiki 12 mobiilsuse edendamisele suunatud tegevust, mis on koondatud ühise nimetuse Marie Curie alla.

Nagu kogu 6. raamprogrammis, on ka siin eesmärgiks Euroopa teaduse konkurentsivõime suurendamine ja Euroopa atraktiivsuse tõstmine välismaa teadlaste hulgas.

Tuleb märkida, et võrreldes eelmise raamprogrammiga on mobiilsusskeemid tunduvalt avardamud, muutnud paindlikumaks ja avatumaks, ning ka koguelarve on kaks korda suurem. Pea kõik skeemid on avatud kolmandate riikide teadlastele (üks skeem on koguni spetsiaalselt nende jaoks) ja teadusasutustele; Euroopa teadlastel aga on võimalik mobiilsusgranti toel end täiendada nt. Ameerikas.

Tähelepanuväärne on, et kõigis skeemides käsitletakse võrdsetel alustel Euroopa Liidu liikmesriikidega nii kandidaatriike kui ka mitte-kandidaatidest assotsieerunud riike. Kadunud on ka eelmisest raamprogrammist tuttavad ealised piirangud - skeemides saab osaleda vastavalt teadustöö kogemuse pikkusele, mida arvestatakse alates doktorikraadile eelneva kraadi kättesaamisest (meie mõistes alates magistrikraadi saamisest). Järgnevalt kõigest 12 tegevusest täpsemalt.

1. Teadusasutustele suunatud tegevused

1.1. Marie Curie teadusalase koolituse võrgustikud (*MC Research Training Networks, RTN*) - konkursi tähtajad 3. aprill 2003 ja 19. november 2003; eelarve 230 mln eurot.

Võrgustikud võimaldavad rahvusvaheliselt tunnustatud uurimisrühmadel oma jõud ühendada, et pakkuda kõrgetasemelise teadusalase koostööprojekti raames struktureeritud koolitust mingi eriala teadlastele, eriti nende karjääri varastel etappidel. Võrgustik peab koosnema vähemalt 3 asutusest, mis asuvad vähemalt 3 eri riigis, sh. vähemalt 2 neist EL liikmesriigis või kandidaatriigis; praktikas eeldatakse suuremat partnerite arvu. Toetuse summa ulatub orienteeruvalt 800 000 kuni paari miljoni euronit ning projekti kestus 4 aastani. Sihtgrupiks on kuni 10 a kogemusega teadlased.

1.2. Marie Curie stipendiumid teadusasutustele varase etapi teadusalaseks koolituseks (*MC Fellowships for Early Stage Research Training, EST*) - konkursi tähtajad 2. aprill 2003 ja 11. veebruar 2004; eelarve 130 mln eurot.

See skeem on suunatud teadusasutustele eesmärgiga tõsta nende koolitusvõimet. Sihtgrupiks on kuni 4 a kogemusega teadlased. Koolitus peab olema struktureeritud ja võib sisaldada lisaks teaduskoolitusele ka nn komplimentaarsete oskuste (projektijuhtimine, eetika, kommunikatsioonioskused jne) koolitust. Toetuse summa ulatub 200 000 eurost 2 miljoni euronit ning projekti kestus on maksimaalselt 4 aastat.

1.3. Marie Curie stipendiumid teadusasutustele teadmiste siirdedeks (*MC Host Fellowships for the Transfer of Knowledge, ToK*) - konkursi tähtajad 22. mai 2003 ja 19. mai 2004; eelarve 85 miljonit eurot.

Teadmiste siirde skeem on mõeldud teadusasutustele, kel on vajadus mingi uue kompetentsivaldkonna arendamiseks;

samuti vähemsoodustatud piirkondade ja kandidaatriikide teadusasutuste teadusliku taseme tõstmiseks. Stipendium võimaldab asutustel kutsuda 2 kuu kuni 2 aasta pikkuseks perioodiks kogenud teadlasi, kes teadmiste siirde kaudu tugevdavad teadusasutuse potentsiaali vastaval alal. Taotleja peab näitama, et kavandatav teadmiste siire tõstab märgatavalt tema konkurentsivõimet. Toetus võib varieeruda 100 000 eurost kuni miljoni euronit ning projekt kesta kuni 4 aastat.

1.4. Marie Curie konverentsid ja koolituskursused (*MC Conferences and Training Courses*), sh. ürituste seeria (*Series of Events, SCF*) ja suured konverentsid (*Large Conferences, LCF*) - tähtajad 1. aprill 2003 ja 20. aprill 2004; eelarve 20 mln eurot.

Toetatakse konverentse ja kursusi (k.a. virtuaalkeskonnas toimuvaid), mis keskenduvad Euroopa jaoks olulistele valdkondadele. Toetus katab Euroopa teadlaste osavõttu konverentsist ja ürituste seeria (vähemalt 4 koherentset üritust 4 aasta jooksul) korraldaja organisatorsetest kuludest. Ürituste seeria puhul jääb projekti maksumus 250 000 ja 1 miljoni euro vahele; suurte konverentside puhul on see ligikaudu 50 000 eurot.

2. Üksikteadlastele suunatud tegevused

2.1. Marie Curie Euroopa-sisese stipendiumid (*MC Intra-European Fellowships, EIF*) - tähtajad 12. märts 2003 ja 18. veebruar 2004; eelarve 110 mln eurot.

Euroopa-siseste stipendiumide näol on tegemist nn klassikaliste Marie Curie stipendiumidega: toetus antakse paljutöotavatele Euroopa teadlastele stazheerimiseks mõnes Euroopa teadusasutuses. Stipendium antakse 1 kuni 3 aastaks ning toetuse suurus on vastavalt 60 000 kuni 180 000 eurot.

2.2. Marie Curie rahvusvahelised stipendiumid kolmandatesse riikidesse minekuks (*MC Outgoing International Fellowships, OIF*) - tähtajad 21. mai 2003 ja 12. veebruar 2004; eelarve 28 mln eurot.

Stipendium antakse Euroopa teadlastele stazheerimiseks kolmandate riikide teadusasutuses, kusjuures projekt koosneb kahest faasist: esimene kolmandas riigis ning teine tagasi Euroopas, kus teadlane saab omandatud kogemusi teadustöös rakendada. Esimese faasi kestus võib olla kuni 2 aastat, teine faas on orienteeruvalt poole lühem kui esimene. Toetussumma jääb 120 000 ja 240 000 euro vahele.

2.3. Marie Curie rahvusvahelised stipendiumid Euroopasse tulekuks (*MC Incoming International Fellowships, IIF*) - tähtajad 21. mai 2003 ja 12. veebruar 2004; eelarve 20 mln eurot.

See skeem on suunatud kolmandate riikide tippasemel teadlastele tööks ja koolituseks Euroopas, mis aitaks kaasa riikidevahelisele vastastikku kasulikule koostööle. Euroopas viibimise periood võib olla 1 kuni 2 aastat; toetussumma alates 72 000 eurost kuni 185 000 euronit. Arengumaadest pärit teadlaste puhul võib projekt sisaldada ka naasmisfaasi.

3. Tipposkuste edendamine ja tunnustamine

3.1. Marie Curie tipposkuste stipendiumid (*MC Excellence Grants, EXT*) - tähtajad 20. mai 2003 ja 18. mai 2004; eelarve 55 mln eurot.

Stipendiumid on mõeldud rahvusvaheliste uurimisrühmade loomiseks või äsjaloodud uurimisrühmade toetuseks, kellel

6rp:

konkursid

on potentsiaali jõuda omal alal tippasemele. Toetus antakse kuni 4 aastaks eeldusel, et uurimisrühm jääb kokku ka pärast projekti lõppu. Rühma suurusel pole piiranguid, selle liikmed võivad olla mistahes riigist. Toetus jääb 800 000 ja 1,6 miljoni euro vahele.

3.2. Marie Curie tipposkuste auhinnad (*MC Excellence Awards, EXA*) - tähtajad 20. mai 2003 ja 18. mai 2004; eelarve 0,5 mln eurot.

Igal aastal on plaanis anda 5 auhinda tippasemel teadlastele, kes on mingil oma karjääri perioodil olnud Marie Curie stipendiaadid. Auhinna suurus on 50 000 eurot.

3.3. Marie Curie õppetoolid (*MC Chairs, EXC*) - tähtajad 20. mai 2003 ja 21. jaanuar 2004; eelarve 10 mln eurot.

Skeemi eesmärgiks on anda tippasemel teadlastele võimalus Euroopas oma teadlaskarjääri jätkata. Seda skeemi võib rakendada koostöös teadusasutustele mõeldud Marie Curie tegevustega. Õppetooli hoidja peab vähemalt 50% ajast pühendama loengute lugemisele ning kraadiõppurite juhendamisele. Toetus antakse tavaliselt 3 aastaks, erandkorras ka lühemaks perioodiks, toetussumma suurus jääb 450 000 ja 750 000 euro vahele.

4. Tagasipöördumise ja reintegratsiooni mehhanismid

4.1. Marie Curie Euroopa-sisesed reintegratsioonigrandid (*MC European Reintegration Grants, RRG*) - pidev taotluste vastuvõtt 15. aprillist 2003 kuni 31. oktoobrini 2004; eelarve 39 mln eurot.

Grant on suunatud neile teadlastele, kes on olnud Marie Curie stipendiaadid ning on just lõpetanud vähemalt 2 aasta pikkuse mobiilsusperioodi. Mehhanism aitab stipendiaadil teadlaskarjääri jätkata, eelistatult oma päritoluriigis. Grant antakse stipendiaadi teadustöö toetuseks 1 aasta jooksul, kui vastuvõttev asutus sõlmib teadlasega lepingu vähemalt 2 aastaks, ning see makstakse ühekordse summuna vastuvõtvale asutusele. Summa suurus on 40 000 eurot.

4.2. Marie Curie rahvusvahelised reintegratsioonigrandid (*MC International Reintegration Grants, IRG*) - pidev taotluste vastuvõtt 15. aprillist 2003 kuni 31. oktoobrini 2004; eelarve 17 mln eurot.

Sarnane eelmise skeemiga, kuid pikaajalisem (2 aastat) ning mõeldud neile Euroopa teadlastele, kes on viibinud kolmandas riigis enam kui 5 aastat ning soovivad naasta Euroopasse. Toetussumma suurus on 80 000 eurot.

Lisainfot mobiilsusskeemide kohta leiate aadressilt <http://www.cordis.lu/fp6/mobility.htm>. Kõik projekti-konkursid asuvad aadressil <http://fp6.cordis.lu/fp6/calls.cfm> - lisaks konkursi tekstile leiate samast ka kõik vajalikud lisadokumendid alates 6. raamprogrammi tutvustusest kuni vajaliku tööprogrammi ning vormideni.

Kristin Kraav
6 RP Eesti kontaktpunkt, "Inimressursid ja mobiilsus"
kristin@archimedes.ee
tel. (07) 300 337

Uued ja tekkivad teadusharud ja tehnoloogiad. (NEST)

Üldine lähenemisviis.

6 RPs tervikuna on teadustegevus üldiselt kontsentreeritud ümber väikese grupi spetsiifiliste "temaatiliste prioriteetide". Need prioriteetid on täpselt suunatud sellistesse valdkondadesse kust loodetakse ühistööga saavutada maksimaalset edukust Euroopa kui terviku konkurentsivõime tõstmiseks. Teadustöö nendes temaatilistes valdkondades on rahastatud nii üldise kompetentsi tõstmiseks (*Networks of Excellence*) kui ka läbimurdeliste tehnoloogiate väljatöötamiseks ja rakendamiseks (*Integrated Projects*). Seega on homse päeva teadusteemade areng ilusti organiseeritud. Kuid selleks, et Euroopas toimiks tõeliselt dünaamiline teadusruumi areng on vaja vaadata ka ülehommse päeva vajaduste järele.

Teaduse arengut viivad tihti edasi mõned ootamatud eksperimentaalsed avastused või erinevate teadusharude meetodite sünteesis tekkinud arusaamised nähtuste olemuse kohta. Sellised murrangud avavad uusi horisonte teaduse arenguks ja ka tulemused võimaldavad luua paremaid tehnoloogiaid ja täpsemaid instrumente.

Teisest küljest tuleb jälgida ka võimalikke riske, ohte ja eetilisi probleeme mis on seotud uute tehnoloogiate kasutuselevõtuga. Nende õigeaegne teadvustamine aitaks kohaldada meetmeid probleemide ennetamiseks ja ärahoidmiseks.

Eelpool loetletud eesmärkide toetamiseks ongi loodud avatud teemaderingi ja ilma kuupäevalise lõpptähtajata projektitaotluste esitamise võimalus. NEST valdkonna alla sobivad suure rakenduslikku potentsiaali ja suure riskiastmega tehnoloogiaarendused ja tulevikku vaatavad teadussuunad.

Kuna NESTi eesmärk erineb ülejäänud temaatiliste valdkondade suunitlustest, siis on erinevad ka kasutatavad projektitüübid. (Kasutaksin siinkohal nende projektitüüpide ingliskeelseid nimetusi. See teeb hilisema ingliskeelse algteksti lugemise lihtsamaks ja kinnistab projekti nimetuse kui termini paremini mällu.)

NESTis kasutatavad projektitüübid on:

Adventure projekt - see projektitüüp hõlmab teadusuuringuid mis on suunatud uute teadmiste ja tehnoloogiate tekitamiseks kaasates erinevate teadusharude meetodeid ja saavutusi. Need projektid peaksid olema väga kõrge innovatiivsusega ja/või sisaldama suurt tehnilist/tehnoloogilist riski.

Insight projekt - teadusprojektid pööravad oma tähelepanu uutele avastustele ja fenomenidele, uurides nende olemust ja viidates võimalikele (tekkivatele) probleemidele ning pakkudes lahendusi nendest hoidumiseks.

Pathfinder initsiatiiv - suuremastaapne tegevus Euroopa loikes mis mõjutab Euroopa konkurentsivõimet ja teadusarendust. Siia alla kuuluvad ka uute teadusharude tekke toetamine ja teadust mõjutavate pikema perspektiiviga ettevõtmiste toetamine.

Jätkuva huvi korral antud temaatikas on kõik küsimused teretulnud. Otsene algmaterjal on saadaval veebilehel: <http://www.cordis.lu/fp6/nest.htm>

Kontaktisikuk:
Hillar Toomiste,
tel 7 300 320,
e-post: hillar@irc.ee

6rp: konkursid

Rahvusvahelise koostöö toetamine 6RP-s - INCO

1. Ühenduse teadustegevuse integreerimine

Eesmärgiks on toetada kolmandatest riikidest pärit teadlaste, institutsioonide osalemist raamprogrammi projektides:

- 7 prioriteedi raames
- lisanduvad teadustöö laiemat ringi katvad tegevused (teaduslike ning tehnoloogiliste vajaduste prognoosimine, VKE-te kaasamine, spetsiaalsed meetmed rahvusvahelise koostöö toetamiseks)

Eelarve: 285 mln eurot

Teemade valik lähtub EL huvidest (toiduohutus, säästlik areng, nakkushaigused)

Kes saavad osaleda?

Kõik kolmandad riigid + min arv liikmes- ja assotsieerunud kandidaatriikidest

Keda rahastatakse?

Kõiki kolmandaid riike

INCO sihtriigid (arenguriigid, Vahemere partnerriigid¹, Lääne Balkan², Venemaa jt taasiseseisvunud riigid³) - ettenähtud eelarve ulatuses (285 mln eurot)

teised kolmandad riigid - kui vastav tingimus esineb tööprogrammis

2. Erimeetmed

Kuulutatakse välja projektikonkurss, mis on pühendatud rahvusvahelisele koostööle mõnede maade gruppide või regioonidega.

Kasutatavad instrumendid: STREP, CA, SSA*

Eelarve: 315 mln eurot

17. detsembrist 2002. a. on avatud järgmised projektikonkursid:

I. Kasutatavad instrumendid: STREP, CA*

A. Arenguriigid

Teemad: tervishoid, toiduainete ohutus, taastuvate loodusressursside säästlik kasutamine jne.

Eelarve: 50 mln eurot

Projekti esitamise tähtaeg: 11. september 2003. a.

Osalemise tingimused: Projektis võivad minimaalselt osaleda kolm iseseisvat juriidilist isikut kolmest liikmesriigist või assotsieerunud riigist (neist vähemalt kaks peavad olema kas liikmesriigist või assotsieerunud kandidaatriigist⁴) ning samas regioonis asuvat kolm iseseisvat juriidilist

¹ Alžeeria, Egiptus, Jordaania, Liibanon, Maroko, Palestiina omavalitsus, Süüria, Tuneesia

² Albaania, Bosnia-Hertsegoviina, Horvaatia, FYROM, FRY

³ Armeenia, Aserbaidžhaan, Valgevene, Gruusia, Kasahstan, Moldaavia, Venemaa, Tadžikistan, Turkmeenia, Ukraina, Usbekistan

⁴ Assotsieerunud riigid: kandidaatriigid (Bulgaaria, Küpros, Tšehhi, Eesti, Ungari, Läti, Leedu, Malta, Poola, Rumeenia, Slovakkia, Sloveenia, Türgi); EFTA-EEA riigid (Island, Norra, Liechtenstein); muud (Iisrael, Shveits)

isikut kolmest erinevast arenguriigist.

Konsortsiumilepingu sõlmimist ei nõuta.

B. Vahemeremaade partnerriigid

Teemad: keskkond, vesi, kultuuriväärtuste kaitse

Eelarve: 25 mln eurot

Projekti esitamise tähtaeg: 07. mai 2003. a.

Osalemise tingimused: Projektis võivad minimaalselt osaleda kolm iseseisvat juriidilist isikut kolmest liikmesriigist või assotsieerunud riigist (neist vähemalt kaks peavad olema kas liikmesriigist või assotsieerunud kandidaatriigist) ning kolm iseseisvat juriidilist isikut kolmest erinevast Vahemeremaade partnerriigist.

Konsortsiumilepingu sõlmimist ei nõuta.

C. Lääne Balkani riigid

Teemad: keskkond ja energia, tervishoid

Eelarve: 13,5 mln eurot

Projekti esitamise tähtaeg: 07. mai 2003. a.

Osalemise tingimused: Projektis võivad minimaalselt osaleda kolm iseseisvat juriidilist isikut kolmest liikmesriigist või assotsieerunud riigist (neist vähemalt kaks peavad olema kas liikmesriigist või assotsieerunud kandidaatriigist) ning kaks iseseisvat juriidilist isikut kahest erinevast Lääne Balkani riigist.

Konsortsiumilepingu sõlmimist ei nõuta.

II. Kasutatavad instrumendid: SSA

A. Arenguriigid

Eelarve: 1 mln eurot

Projekti esitamise tähtaeg: 11.03.2003, 4.09.2003, 8.03.2004, 8.09.2004, 7.03.2005, 7.09.2005, 6.03.2006

Osalemise tingimused: Projektis võib minimaalselt osaleda üks iseseisev juriidiline isik

Konsortsiumilepingu sõlmimist ei nõuta.

B. Vahemeremaade partnerriigid

Eelarve: 0,6 mln eurot

Projekti esitamise tähtaeg: 11.03.2003, 4.09.2003, 8.03.2004, 8.09.2004, 7.03.2005, 7.09.2005, 6.03.2006

Osalemise tingimused: Projektis võib minimaalselt osaleda üks iseseisev juriidiline isik

Konsortsiumilepingu sõlmimist ei nõuta.

C. Lääne Balkani riigid

Eelarve: 0,6 miljonit € 2003. aastaks

Projekti esitamise tähtaeg: 11.03.2003, 4.09.2003, 8.03.2004, 8.09.2004, 7.03.2005, 7.09.2005, 6.03.2006

Osalemise tingimused: Projektis võib minimaalselt osaleda üks iseseisev juriidiline isik

Konsortsiumilepingu sõlmimist ei nõuta.

6 r p :

k o n k u r s i d

D. Venemaa jt hiljuti iseseisvunud riigid

Teemad: TTA potentsiaali stabiliseerimine, tööstustoodangu süsteemi muutumine, keskkond ja tervishoid, sellega seotud ohutuse küsimused (peamiselt INTASi alt).

Eelarve: 0,6 mln eurot 2003. aastaks

Projekti esitamise tähtaeg: 11.03.2003, 4.09.2003, 8.03.2004, 8.09.2004, 7.03.2005, 7.09.2005, 6.03.2006

Osaamise tingimused: Projektis võib minimaalselt osaleda üks iseseisev juriidiline isik

Konsortsiumilepingu sõlmimist ei nõuta.

III. Riikide TTA poliitikate multilateraalne koordineerimine**E. Kordinatsiooni tugevdamine teiste välispoliitika instrumentidega ning teadustöö prioriteetide defineerimine**

Eelarve: 0,6 mln eurot 2003. aastaks

Projekti esitamise tähtaeg: 11.03.2003, 4.09.2003, 8.03.2004, 8.09.2004, 7.03.2005, 7.09.2005, 6.03.2006

Osaamise tingimused: Projektis võib minimaalselt osaleda üks iseseisev juriidiline isik

Konsortsiumilepingu sõlmimist ei nõuta.

Informatsioon, tööprogrammi ja konkursside tekstid on kättesaadavad: <http://fp6.cordis.lu/fp6/calls.cfm>

Kontakt Eestis:

Ülle Must, SA Archimedes Kompanii 2, 51007, Tartu

Telefon 07 300 330

Faks: 07 300 336

E-post: ylle@archimedes.ee

ERA-NET - riiklikul ja regionaalsel tasandil toimuva uurimistöö koordineerimine

ERA-NETis nähakse ühte olulist instrumenti Euroopa teadusruumi loomisel.

Konkursi nr: ERA-NET/1/CA-SSA

Eelarve: 24 mln eurot

Projekti esitamise tähtaeg: 03.06.2003; 02.03.2004; 05.10.2004; 02.03.2005; 04.10.2005.

Põhieesmärk: liikmesriikides ja assotsieerunud riikides riiklikul ja regionaalsel tasemel läbiviidava uurimistöö (uurimisprogrammide) koordineerimine ja koostöö initsieerimine läbi

- riiklikul ja regionaalsel tasemel läbiviidava uurimistöö koostöövõrkude loomise ja
- riiklike ja regionaalsete uurimisprogrammide vastastikuse avamise.

Uurimistööna vaadeldakse ERA-NETi skeemis uurimisprogramme või programmide osi, milles on selgelt avalduv strateegilise planeerimise element.

Koostöö ja koordineerimine ERA-NETi skeemis võib olla erineval tasemel:

- süstemaatiline informatsiooni ja positiivse praktika vahetamine,
- strateegilise tegevuse tasemel,
- ühiste strateegiliste tegevuste käivitamine,
- laborite võimaluste vastastikune avamine

Taotluse esitamiseks peab olema koostöö ja koordineerimine vähemalt kahel esimesel ülaltoodud tasemetest

Uurimistöö temaatika: taotlusi võib esitada kõigist valdkondadest, ükski teema ei ole eelistatud.

Kes võivad osaleda?

Osaleda võivad institutsioonid, kes finantseerivad või juhivad riiklikke või regionaalseid uurimisprogramme. Seega programmide mänedžerid ja programmide koostajad.

CA* - taotluse esitamiseks on vaja vähemalt kolme partnerit EL liikmesriikidest või assotsieerunud riikidest, kusjuures vähemalt kaks partnerit peavad olema EL liikmesriigist või assotsieerunud kandidaatriigist.

SSA* - taotluse võib esitada ka üks juriidiline isik ühest EL liikmesriigist või assotsieerunud riigist.

Kontaktisik

Rein Kaarli

Co-ordination NCP

350 215

rein.kaarli@hm.ee

* Instrumentide lühendid, vt lk 7

6rp kontaktisikud

BiotechHealth NCP*	Terje Tuisk terje@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Kompanii 2, Tartu 51007,	Tel +372 7 300 333 Fax +372 7 300 336
IST NCP	Tarmo Pihl tarmop@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Kompanii 2, Tartu 51007,	Tel +372 7 300 329 Fax +372 7 300 336
NanoMatPro NCP	Hillar Toomiste hillar.toomiste@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Kompanii 2, Tartu 51007,	Tel +372 7 300 320 Fax +372 7 300 336
Aeronautics NCP	Hillar Toomiste hillar.toomiste@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Kompanii 2, Tartu 51007,	Tel +372 7 300 320 Fax +372 7 300 336
Food NCP	Meelis Sirendi meelis@etf.ee	SA Eesti Teadusfond Kohtu 6 Tallinn 10130,	Tel +372 6 998 855 Fax +372 6 450 701
Ecotech NCP	Maria Habicht mari@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Kompanii 2, Tartu 51007,	Tel +372 7 300 327 Fax +372 7 300 336
Knowledge Society NCP	Ülle Must ylle@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Kompanii 2, Tartu 51007,	Tel +372 7 300 330 Fax +372 7 300 336
NEST NCP	Hillar Toomiste hillar.toomiste@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Kompanii 2, Tartu 51007,	Tel +372 7 300 320 Fax +372 7 300 336
SME NCP	Argo Luik argo.luik@eas.ee	Eesti Tehnoloogiaagentuur Roosikrantsi 11 Tallinn 10119,	Tel +372 6 279 705 Fax +372 6 279 427
INCO NCP	Ülle Must ylle@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Kompanii 2, Tartu 51007,	Tel +372 7 300 330 Fax +372 7 300 336
Co-ordination NCP	Rein Kaarli rein.kaarli@hm.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Kompanii 2, Tartu 51007,	Tel +372 7 350 215 Fax +372 7 300 336
Innovation NCP	Egert Valmra egert.valmra@eas.ee	Eesti Tehnoloogiaagentuur Roosikrantsi 11 Tallinn 10119,	Tel +372 6 279 706 Fax +372 6 279 427
Mobility NCP Human resources & mobility	Kristin Kraav kristin@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Kompanii 2, Tartu 51007,	Tel +372 7 300 337 Fax +372 7 300 336
Mobility NCP Research infrastructures	Marika Meltsas marika@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Kompanii 2, Tartu 51007,	Tel +372 7 300 323 Fax +372 7 300 336
Riiklik koordinaator	Rein Kaarli rein.kaarli@hm.ee	Haridusministeerium Munga 18, Tartu 50088, Estonia	Tel +372 7 350 215

* NCP – National Contact Point

ISSN 1406-6688

EUROOPA LIIDU INNOVATSIOONIKESKUS

SA Archimedes
Kompanii 2, Tartu 51007
Tel (07) 300 324
Fax (07) 300 336
E-post irc@irc.ee
http:// www.irc.ee/

Toimetas
Rein Kaarli
kaarli@hm.ee

Kasulikud lingid:

6RP projektikonkursid

<http://fp6.cordis.lu/fp6/calls.cfm>

Community R&D Information Service

<http://www.cordis.lu/fp6/>

Eesti 6RP kontaktorganisatsioon

SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus

<http://www.irc.ee/eli.htm>

6RP Euroopa Komisjoni Teaduse Peadirektoraadi veebis

http://europa.eu.int/comm/research/fp6/index_en.html